

**P
A
N
A
C
E
A**

Nieuwskrant

Zesde jaargang nummer 17

Januari t /m juni 2005

dubbelnummer

Fundashon Parkinson Kòrsou

Het bestuur aan het woord

Deze nieuwskrant is pas de eerste van dit jaar en omvat daarom januari t/m juni 2005. De laatste activiteit was de lezing van dr. Manosalva in Zeelandia, die goed bezocht werd. Er werden veel vragen gesteld en men ging tevreden naar huis.

De volgende lezing zal plaatsvinden op zaterdag, 25 juni a.s. te Rust en Burgh. Tijdens deze lezing zal er weer een neuroloog aanwezig zijn, maar tevens een patiënt (met echtgenoot) die veel baat heeft gehad bij een behandeling voor Parkinson in Caracas. We zullen ook een boekbespreking houden over het boek van de dochter van Mohammed Ali, waarin zij verhaalt over de steun die familie geeft aan Parkinsonpatiënten en hoe zij dat ervaren.

Op 11 april jl. werd de internationale dag van de ziekte van Parkinson gevierd. Twee personen van het bestuur waren aanwezig tijdens het radioprogramma van Fedemakro, dat iedere maandagavond van 18.30 – 19.30 uur plaatsvindt; dit programma besteedde aandacht aan de ziekte van Parkinson en het publiek kon telefonisch vragen stellen, waar men dan ook gebruik van maakte.

Onze jaarlijkse bustocht wordt op 7 mei a.s. gehouden en de bestemming is Sunset Water Resorts. Daar is een groot strand, waar je goed op kunt lopen; ook kun je gemakkelijk in het water lopen. Tussen de middag wordt een lunch verzorgd; een buffet met ruime keuze. Wij hopen u daar te zien en wensen u alvast een hele fijne dag.

Marijke Pieterella,
voorzitter

INHOUD

Bestuur en inhoud	blz. 1
Gegevens Panacea	blz. 2
Artikel Parkinson	blz. 3/4
Ganzen	blz. 5
Homo Floriensis	blz. 6/7
Het nut van dromen	blz. 8/9/10
Profiel	blz. 11
Wetenschap. Suikerziekte	blz. 12
Wetenschap: Nog meer	blz. 13
Vit.A	
Arttikel Pain Clinic	blz. 14/15
Puzzel	blz. 16

Wat is de Ziekte van Parkinson ?

De Ziekte van Parkinson is een langzaam progressieve neurodegeneratieve aandoening veroorzaakt door het afsterven van een kleine groep cellen die lichaamsbewegingen controleren. Meestal worden de volgende symptomen gezien: tremor (beven) van armen en benen, spierstijfheid (rigiditeit), langzamer en minder bewegen (brady- en hypokinesie) vooral van het lopen, en verminderde balans.

Zowel mannen als vrouwen kunnen de Ziekte van Parkinson krijgen. Hoewel de ziekte op elke leeftijd kan beginnen, ervaren de meeste mensen de eerste symptomen na het vijftigste levensjaar. Sommige mensen hebben een genetische aanleg voor de ziekte. De Ziekte van Parkinson is chronisch en de klachten nemen meestal in de loop van de tijd toe.

Wat zijn de symptomen ?

Hoofdsymptomen:

- Rigiditeit: stijfheid als arm, been of nek bewogen wordt
- Rust tremor: beven, wat het duidelijkst is in rust, komt bij circa 60% van de patiënten voor.
- Bradykinesie en hypokinesie: langzamer (beginnen met) bewegen en minder bewegen; dit kan leiden tot verminderde gelaatsuitdrukking (maskergelaat), zachtere en monotone spraak, schuifelend looppatroon met minder meebewegen van de armen, startproblemen (moeite met opstaan uit stoel), kleiner handschrift, moeite met fijne vingerbewegingen.
- Verlies van houdingsreflexen waardoor slechtere balans en coördinatie.

Bijkomende symptomen:

Depressie, emotionele labiliteit, geheugen en slaap problemen, problemen met plassen en ontlasting, moeite met kauwen en slikken, lage bloeddruk bij opstaan.

Niet iedereen met de ziekte van Parkinson vertoont dezelfde symptomen. Bovendien openbaren de symptomen zich vaak langzaam en niet in een vaste volgorde. In het begin zijn de klachten vaak aan een kant van het lichaam meer uitgesproken. De snelheid van progressie van de symptomen varieert behoorlijk tussen verschillende patiënten. Vaak duurt het wel 10 jaar voordat de symptomen zo erg zijn dat ze problemen opleveren voor de dagelijkse activiteiten. Met medicatie kan dit vaak worden uitgesteld.

Hoewel het beven voor andere mensen vaak het ergste van de ziekte lijkt, zijn voor de patiënten de klachten door het langzamer bewegen meestal veel frustrerender. Hierdoor hebben patiënten moeite met aankleden, bestek hanteren, omdraaien in bed, in/uitstappen van de auto. Vaak krijgt de patiënt een wat voorovergebogen houding met gebogen ellebogen en loopt met kleine pasjes. Deze houding draagt ook weer bij tot een verminderd evenwicht.

Hoe wordt de diagnose Ziekte van Parkinson gesteld ?

Er is geen diagnostische test voor de Ziekte van Parkinson. Vaak wordt gesproken van Parkinsonisme of een Hypokinetisch Rigide Syndroom. Parkinsonisme kan veroorzaakt worden door de Ziekte van Parkinson, maar ook door meerdere herseninfarcten, te veel vocht in de hersenkamers (hydrocefalus), bepaalde medicijnen (mn. neuroleptica tegen psychose), vergiftigingen (oa. methanol, koolmonoxide, kwik, cyanide), infecties (oa. Creutzfeldt-Jakob) en andere neurodegeneratieve ziekten (oa. Huntington, multi-systeem-atrofie). Na overlijden kan door middel van hersenobductie de diagnose Ziekte van Parkinson met zekerheid worden gesteld. De neuroloog stelt de waarschijnlijkheids-diagnose Ziekte van Parkinson tijdens het leven op grond van het verhaal van de patiënt en een nauwkeurig lichamelijk onderzoek. Vaak wordt een aantal andere oorzaken van Parkinsonisme uitgesloten m.b.v. een Ct scan van de hersenen. Dit is van belang omdat Parkinsonisme veroorzaakt door meerdere herseninfarcten niet reageert op medicijnen (zie hieronder) en de Ziekte van Parkinson wel.

Wat veroorzaakt de Ziekte van Parkinson ?

De Ziekte van Parkinson wordt veroorzaakt door een afsterven van zenuwcellen in een diep in de hersenen gelegen gebied, de zogenaamde substantia nigra. In deze substantia nigra wordt normaal de chemische stof dopamine geproduceerd. Dopamine is een neurotransmitter=boodschapperstof die noodzakelijk is voor het goed functioneren van een circuit in de hersenen dat via ruggenmerg en zenuwen leidt tot willekeurige spierbewegingen. Waarom deze dopamine producerende cellen bij de Ziekte van Parkinson afsterven is nog onbekend.

Wat zijn de behandelingen ?

Symptomatische therapie is vaak in het begin van de Ziekte van Parkinson succesvol. Helaas wordt de progressie van ziekte niet gestopt en de ziekte niet echt genezen. De beste therapie is waarschijnlijk een combinatie van lichaamsbeweging (oefeningen, soms fysiotherapie), gezonde voeding en medicijnen. Steun en informatie via medepatiënten via de Parkinson patiënten vereniging [Parkinson patiënten vereniging](#) kan veel betekenen.

Medicijnen:

- Anti-cholinergica: Door het tekort aan dopamine krijgt acetylcholine, een andere boodschapperstof in de hersenen, de overhand. Met anti-cholinergica (zoals Artane, Akineton) kan dit worden tegengegaan. Deze medicijnen worden vooral gebruikt om de tremor te behandelen. Bijwerkingen zijn onder meer droge mond, wazig zien, duizeligheid en verwardheid.
- Amantadine (merknaam Symmetrel) was aanvankelijk ontwikkeld als anti-griepmiddel maar bleek ook te werken als zwak dopamine verhogend medicijn. Het wordt vooral in de beginstadias gebruikt als monotherapie en later om levodopa te sparen. Bijwerkingen: maagklachten, sufheid, verwardheid.
- Levodopa (merknaam Sinemet en Madopar): levodopa wordt in de hersenen omgezet in dopamine en heeft een krachtig effect op de Parkinson verschijnselen. Nadeel van levodopa therapie is dat na een aantal jaren bijna alle patiënten overtollige bewegingen (zogenaamde dyskinesieën) zoals grimassen en wriemelbewegingen van handen/armen gaan vertonen. Dit is de reden dat men bij jonge patiënten (onder de 65 jaar) met de Ziekte van Parkinson de behandeling met levodopa vaak zolang mogelijk uitstelt.
- Dopamine-agonisten (merknamen onder meer Permax, Requip, Sifrol, Parlodel): deze medicijnen bootsen de werking van dopamine na waardoor therapie met levodopa kan worden uitgesteld of met een lagere dosering levodopa kan worden volstaan. Bijwerkingen: Onder meer verwardheid, maagdarfstoornissen.
- Selegeline (merknaam Eldepryl) is een stof die de afbraak van dopamine remt en daardoor ook in combinatie therapie kan leiden tot reductie van de benodigde hoeveelheid dopamine
- Apomorfine is een krachtig anti-Parkinson middel dat helaas met injecties onder de huid (subcutaan) moet worden toegediend. Het wordt nog weleens gebruikt om de respons van een patiënt op levodopa te voorspellen.

Operatieve behandeling

Bij patiënten in een vergevorderd stadium van de Ziekte van Parkinson die vooral last hebben van overtollige bewegingen (dyskinesieën) wordt soms in een gespecialiseerd centrum (Amsterdam, Enschede, Groningen, Maastricht, Tilburg) door de neurochirurg een operatieve behandeling uitgevoerd. Door een klein gaatje in de schedel wordt met een dunne elektrode een klein gebiedje in de hersenen dat zorgt voor de vervelendste symptomen uitgeschakeld. Ook kan een stimulator worden aangebracht die verbonden wordt met een soort onderhuidse pacemaker. Met speciale apparatuur kan dan het gebiedje precies voldoende worden gestimuleerd om de klachten te doen verminderen.

Voor meer informatie:

Parkinson patiënten vereniging, Postbus 46, 3980 CA Bunnik, tel.030-6561369, e-mail info@parkinson-vereniging.nl.

Voor informatie: <[ww.w.parkinson-cur.net](http://www.w.parkinson-cur.net)>

Stichting Parkinson N.A.

Spreekuur: iedere maandagmiddag 5 -7 uur

Polarisweg 28 appt. 57 tel. 461 8451

Contactpersoon:

Mw. Marijke Pieterella

Tel.. 747 1477

Ganzen.

Gans, volgens het Nederlands woordenboek: een inheemse zwemvogel. Tenminste, als je het dier bedoelt. “Gans” kan ook nog iets anders betekenen, namelijk een dom wezen, waarmee dan vaak een meisje of vrouw bedoeld wordt; “domme gans!” Maar ik wilde het over die grote vogel met die lange nek en korte poten hebben. Die vogel die vaak in grote zwermen vliegt, luid snaterend en schreeuwend, altijd in zo’n mooie V-vorm.

Ganzen zijn goede zwemmers, maar halen hun voeding grotendeels op het land.

Ganzen komen ook veel in sprookjes voor, zoals Moeder de Gans en De Gouden Gans.

Vroeger werd de hoog in de lucht vliegende gans, die schreeuwend zijn koers langs de winterse hemel volgt, geassocieerd met krachten van het noorden en de daad van de vernieuwing en zuivering. Deze gedachte speelt misschien een grote rol bij de gans als traditionele kerstmaaltijd, waarmee het vernieuwingsproces werd benadrukt.

Er zijn vele mythen en sagen over ganzen, zo verhalen reizigers met de Orient-express over ganzenbomen, bomen die volledig ontwikkelde ganzen voortbrachten.

De ganzen zouden in de oudheid de stad Rome van de ondergang hebben gered.

Dat ganzen goede huisbewakers zijn is bekend. Vroeger had menig afgelegen boerderij een paar ganzen. Vaak werd dit gecombineerd met een grindpad. Door het geluid van het grind werden de ganzen wakker en door hun geschreeuw de bewoner, zodat ongenode gasten weggejaagd konden worden.

Dat ganzen erg waakzaam zijn weten mijn vrouw en ik ook. En ook onze honden, ze zijn er zelfs een beetje lui van geworden. Ze rennen alleen nog maar naar de voorkant van het huis als de ganzen beginnen te snateren. En het was eigenlijk helemaal niet de bedoeling dat we ganzen zouden hebben. Maar anderhalf jaar geleden konden we bij een porche-sale een schildpad meekrijgen, mits we Katrien, de gans, ook meenamen! We dachten Katrien wel weer kwijt te raken, maar zij stal al heel snel onze harten en Katrien bleef. Na enige tijd begon Katrien eieren te leggen en een nest te maken, maar ze had geen man. Geen nood, een kennis had wat bevruchte ganzeneieren en na enige tijd had Katrien twee stiefkinderen. Wat was het een koddig gezicht toen ze de eerste zwemles kregen. Als duikelaartjes rolden ze over de kop in het water. Dat ze niets van dat goedaardige gedrag van hun stiefmoeder hadden, wisten we toen nog niet. Nu wel, zodat ik alleen nog maar gewapend met een stok bij hen naar binnen ga, omdat ik niet steeds blauwe plekken aan mijn benen wil hebben.

Op dit moment worden er weer regelmatig eieren gelegd, maar een nest wordt nog niet gemaakt. Dat zal ook wel niet gebeuren, want drie ganzen maken al meer dan voldoende lawaai, maar omdat ze ons terrein goed bewaken mogen ze blijven.

Rien

WETENSCHAP

woensdag 3 november 2004 17:05

Homo floresiensis, een nieuwe mensensoort

Op het Indonesische eiland Flores zijn resten ontdekt van een tot nu toe onbekende mensensoort. Wetenschappers noemen de vondst van deze dwergmens een van de belangrijkste antropologische ontdekkingen van de afgelopen vijftig jaar.

In september 2003 ontdekten Australische en Indonesische onderzoekers de resten van een tot nu toe onbekende mensensoort in een kalkgrot op het Indonesische eiland Flores. Ruim een jaar later, eind oktober 2004 publiceerden zij hun onderzoek in het Amerikaanse tijdschrift Nature.

Hobbit

Schedel en botten bleken afkomstig van een volwassen vrouw van ongeveer een meter lang. Deze dwergmens had een herseninhoud van slechts 380 cc, vergelijkbaar met die van een chimpansee. Dat is minder dan een derde van de herseninhoud van de moderne mens. Toch beschikte deze 'Hobbit' over bijzondere eigenschappen. Hij kon volgens de onderzoekers omgaan met vuur en werktuigen.

Onder verwijzing naar de vindplaats, het Indonesische eiland Flores, noemden de onderzoekers deze dwergmens homo floresiensis. De vondst is opmerkelijk, omdat de Flores-mens 'slechts' 18 duizend jaar oud is. De moderne mens trok al zo'n vijftigduizend jaar geleden naar Azië. 'Dat betekent dus dat twee zeer verschillende menssoorten naast elkaar leefden', zo schrijft onderzoeksleider dr. Peter Brown in het Amerikaanse tijdschrift Nature.

Tot nu toe werd algemeen aangenomen dat sinds het uitsterven van de Neanderthaler, zo'n 25 duizend jaar geleden, de homo sapiens de enige overgeblevene was van het geslacht homo. De ontdekking van de homo floresiensis maakt aan deze veronderstelling een einde. Of de soorten elkaar hebben ontmoet is volgens Brown onduidelijk.

Flores-mens stamt af van homo erectus

Isolement

De Flores-mens stamt volgens de onderzoekers af van de homo erectus. De homo erectus wordt beschouwd als de voorloper van de moderne mens, de homo sapiens. De erectus verspreidde zich twee miljoen jaar geleden over Afrika en Azië en stierf vermoedelijk een half miljoen jaar geleden uit. De onderzoekers denken dat de Flores-mens zo lang kon blijven leven dankzij de geïsoleerde eiland-omgeving waarin hij leefde.

Dat verklaart eveneens waarom hij zich tot een dwergmens ontwikkelde. De homo erectus, van wie de Flores-mens afstamt, was immers even lang als de moderne mens. Maar er bestaan diverse voorbeelden van zoogdieren die krimpen bij de afwezigheid van natuurlijke vijanden. Volgens de onderzoekers is dit ook bij de Flores-mens het geval.

Een grote vulkaanuitbarsting maakte twaalfduizend jaar geleden vermoedelijk een einde aan het bestaan van de Flores-mens.

Publicatiedatum: 3 november 2004

<http://www.elsevier.nl/nieuws/wetenschap/print/asp/artnr/5656/zoeken/ja/index.html>

GEZONDHEID

dinsdag 29 maart 2005 14:33

Het nut van dromen

Boodschappen van goden en demonen. Symbolen voor onbewuste lustgevoelens. Levenstekenen van de ziel. Of gewoon sensorische prikkels tijdens de slaap? Serieuze wetenschappers blijven zoeken naar een verklaring voor het fenomeen droom.

Ze hebben inmiddels een tipje van de sluier opgelicht. 'Als een vrouw van een banaan droomt, dan heeft dat niet vanzelfsprekend met seks te maken,' stelt droomonderzoeker Stephan Hau van het Sigmund Freud Instituut in Frankfurt. 'Het kan ook zijn dat ze zich zorgen maakt omdat haar baby zijn bananenprakje niet lust'.

Freud

In het serieuze droomonderzoek heeft Sigmund Freud afgedaan. Geloofden vroeger opvallend veel geleerden dat Freuds 'droomduiding' een kern van waarheid bevatte, tegenwoordig wil het er bij niemand meer in dat [dromen](#) 'de koninklijke weg naar het onderbewustzijn' vormen.

Zeker niet als dat onderbewustzijn in dromen voornamelijk onderdrukte en beangstigende lustgevoelens symbolisch tot uiting zou brengen, zoals Freud beweerde. Dat is een onzinnige verklaring, roepen droomonderzoekers nu in koor.

Maar als dromen geen symbolen meer mogen zijn - jammer, jammer, want hoe leuk is het niet om te lezen dat de banaan beschouwd moet worden als fallussymbool, en een gebroken vaas duidt op een verloren liefde - wat zijn ze dan wel?

Functie

Dat het dromen een belangrijke functie moet hebben, staat wetenschappelijk buiten kijf. Waarom trekt het lichaam er anders zoveel tijd voor uit? Welke functie dat is, wordt dan ook serieus onderzocht.

De toevallige ontdekking van de remslaap in 1953 - en het feit dat vooral tijdens deze slaapfase intensief wordt gedroomd - vormde de aanzet tot vele onderzoeken, die in de loop der jaren interessante verklaringen hebben opgeleverd.

Zo betoogde Harvard-neuroloog Allan Hobson in de jaren tachtig in zijn spraakmakende boek 'The Dreaming Brain' dat dromen niets meer of minder zijn dan het bijproduct van de interne prikkels in de hersenen tijdens de slaap. Die worden veroorzaakt door neurotransmitters: de chemische stoffen die fungeren als boodschappers tussen de hersencellen.

Er gebeurt met deze stoffen heel wat tijdens de slaapcyclus. Zo komt de productie van serotonine en norepinephrine geleidelijk aan stil te liggen, terwijl de productie van acetylcholine toeneemt. Acetylcholine veroorzaakt waarschijnlijk de remslaap, maar is ook een neurotransmitter die de prikkeloverdracht regelt van de emotionele en visuele centra van de hersenen naar het denkende deel van het brein.

Neurale chaos

Door toename van de productie van acetylcholine krijgt dit deel van het brein vooral tijdens de remslaap inkomende gevoelens en beelden te verwerken waar het geen logisch verhaal van kan maken. Het gevolg is, volgens Hobson, 'neurale chaos', onsamenhangende en absurde beelden en gevoelens, oftewel dromen.

Dromen stellen dus niets bijzonders voor, aldus de neurofysioloog die al dertig jaar een kruistocht voert tegen wat hij noemt de 'handelaars in metaforen'. Aan de neurale chaos die wij dromen noemen, kan geen enkele betekenis of boodschap worden ontleend, meent Hobson.

'Als dromen belangrijke informatie zouden bevatten, zou de natuur het wel zo geregeld hebben dat we ze ons herinneren als we wakker worden,' zegt de man die zich notabene zelf wel duizenden dromen kon herinneren en ze allemaal heeft opgeschreven.

Of Hobson gelijk heeft, is lang niet zeker. De recente ontdekking dat mensen ook tijdens de niet-remslaap dromen, plaatst kanttekeningen bij zijn acetylcholineverhaal. Net als de bevinding dat lang niet alle dromen onsamenhangend en absurd zijn. Een op de vier dromen blijkt zelfs volkomen normaal en logisch te verlopen.

Doel

Een toenemend aantal critici wijst er bovendien op dat Hobson misschien wel aardig weet te vertellen hoe dromen neurofysiologisch tot stand komen, maar daarmee nog niet verklaart wat het doel is van deze nachtelijke hersenactiviteit. Want dat is de vraag waar het werkelijk om draait. Waar zijn de hersenen mee bezig?

De Amerikaanse Nobelprijswinnaar Francis Crick kwam begin jaren tachtig met de theorie dat de hersenen zich 's nachts ontdoen van onbelangrijke of zelfs schadelijke informatie die gedurende de dag is binnengekomen. Niks

Freudiaanse boodschappen vanuit het onderbewustzijn, maar dromen als een soort vuilsorteringsproces om juist te voorkomen dat we dolderaaien.

Crick suggereerde zelfs dat het schadelijk voor je geestelijke gezondheid zou zijn om te proberen je je dromen te herinneren. Zijn theorie - door hem samengevat als 'wij dromen om te vergeten' - is nooit serieus genomen en werd naar de wetenschappelijk vuilstortplaats verwezen toen bleek dat mensen die zich hun dromen goed herinneren geestelijk volkomen gezond zijn.

Leren

De Israëliische onderzoekers Avi Karni en Dov Sagi suggereerden begin jaren negentig precies het tegenovergestelde: we dromen om te leren. Proefpersonen die in hun slaap - en dus in hun dromen - worden gestoord, blijken overdag geleerde zaken minder goed te onthouden dan mensen die een goede nachtrust hebben gehad.

De Amerikaan Robert Stickgold, medewerker van Hobson, denkt dat tijdens de slaap de verschillende hersenonderdelen de boodschappen die overdag zijn binnengekomen nog eens uitwisselen en evalueren. 'Het lijkt erop dat het brein 's nachts met zichzelf in gesprek is om te bepalen welke binnengekomen informatie belangrijk is,' aldus Stickgold.

En welke informatie moet worden onthouden, stelt de Amerikaanse hersenonderzoeker Gina Poe. Zij vond in de breinactiviteiten tijdens de remslaap aanwijzingen dat belangrijke ervaringen vanuit het emotionele deel van het brein in het rationele, denkende deel worden geprent. We dromen om te onthouden dus.

Zie je nu wel, zeggen psychologische droomonderzoekers die de laatste decennia door hun neurologische vakbroeders in het defensief waren gedrongen, maar altijd vasthielden aan de stelling dat een droom iets zegt over de dromer. Dromen zijn weliswaar niet de koninklijke weg naar het onderbewustzijn van de mens, zoals Freud ons wilde doen geloven, maar ze schetsen wel wat iemand emotioneel bezighoudt of beangstigt.

Persoonlijk

Droombeelden hebben geen algemene symbolische betekenis, maar wel een zeer persoonlijke. Daarom kan het nuttig zijn ze te onthouden, op te schrijven en eventueel te betrekken bij de therapie. Vooral weerkerende nachtmerries moeten serieus genomen worden.

De nuchtere neurofysioloog Stickgold komt hen inmiddels een eind tegemoet: 'Een nacht slapen en dromen is te vergelijken met vijf therapie sessies. Het emotionele brein is de patiënt, het rationele brein de therapeut. Je ziet ze fysiologisch met elkaar communiceren en afspreken wat belangrijk is, wat goed in het geheugen moeten worden opgeslagen.'

Door José van der Sman

Dit artikel is eerder gepubliceerd in Elsevier, 15 januari 2000

Publicatiedatum: 29 maart 2005

Wanneer dromen wij?

Hoewel die heerlijke staat van bewusteloosheid het wel doet denken, slaapt de mens niet zomaar, maar volgens een uitgekiend rooster dat ook wel 'ultradiaans ritme' wordt genoemd. Dat rooster bestaat uit vier tot zes cycli van negentig tot honderd minuten, waarin telkens vijf verschillende slaapfasen worden doorlopen.

Fase een en twee (de lichte slaap) gaan vooraf aan fase drie en vier (diepe slaap). Tezamen vormen deze vier fasen de niet-remslaap. Daarop volgt fase vijf, de remslaap. Voor onderzoekers te herkennen aan de snelle oogbewegingen (rapid eye movement) van de slaper. Aan het begin van de nachtrust is de diepe slaap relatief lang, terwijl de remslaap maar vijftien minuten duurt. Gaandeweg wordt deze verhouding omgedraaid.

Lange tijd werd verondersteld dat er alleen wordt gedroomd tijdens de remslaap. Dan immers gebeurt er van alles in de hersenen, getuige de snelle oogbewegingen. Tegenwoordig weet men dat er ook wordt gedroomd tijdens de niet-remslaap, zij het anders. Uit onderzoeken in slaaplaboratoria is gebleken dat mensen zich het best hun droom herinneren als ze tijdens of onmiddellijk na de remslaap worden gewekt.

PROFIEL

Voorzitter Stichting Parkinson Nederlandse Antillen

Onze doelstellingen zijn:

- * Wij geven informatie over zo veel mogelijk aspecten van de ziekte van Parkinson.
- * Wij organiseren bijeenkomsten en lezingen en geven informatie over o.a. hulpmiddelen teneinde verbetering te bevorderen van het dagelijks leven van patiënten en familieleden.
- * Wij bevorderen het contact tussen lotgenoten op bijeenkomsten waarbij patiënten elkaar kunnen ontmoeten en ervaringen uitwisselen ten behoeve van meer en betere acceptatie.

Een voorzitter van de Parkinsonstichting:

- Is betrokken bij de ziekte van Parkinson - of andere chronische ziekte (is parkinsonpatiënt, familielid of naaste kennis van parkinsonpatiënt)
- Kan leiding geven
- Kan organiseren en heeft daartoe de nodige contacten
- Is creatief in het bedenken van evenementen voor het lotgenotencontact
- Beschikt over communicatieve vaardigheden
- Is vaardig in het omgaan met de computer
- Is in staat de gemeenschap te informeren via TV; radio; kranten etc.
- Is bereid huisbezoeken af te leggen of de contacten te leggen daarvoor.
- Alle werkzaamheden worden op vrijwillige basis verricht.

▪

WETENSCHAP

woensdag 9 maart 2005 14:40

Suikerziekte mogelijk toch te genezen

Britse artsen hebben voor de eerste keer een diabetespatiënt volledig genezen van suikerziekte. Dankzij een revolutionaire celtransplantatietechniek hoeft de Engelse Richard Lane (61) zichzelf niet meer dagelijks met insuline te injecteren.

Een medisch team van het King's College in Londen heeft bij Lane insulineproducerende cellen uit de alvleesklier van een overleden donor geïmplanteerd. Na drie transplantaties was Lane genezen.

Twee andere patiënten die op dezelfde manier zijn behandeld hebben nog maar hele kleine doses insuline nodig. Artsen gaan de behandelingen nu uitbreiden (ga naar de [website](#) van King's College).

Energie

Diabetes is wereldwijd een veel voorkomende ziekte. In Nederland is van 474.000 mensen bekend dat ze diabetes hebben. Daarvan zijn 216.000 mannen en 258.000 vrouwen. De meeste patiënten zijn van middelbare of oudere leeftijd, maar het aantal jongeren met de ziekte neemt toe (ga naar de [website](#) van de diabetesvereniging).

Bij diabetespatiënten is het glucosegehalte (hoeveelheid glucose) in het bloed hoger dan normaal. Dit komt doordat het lichaam geen of weinig insuline produceert, een hormoon dat nodig is om suiker, zetmeel en andere voedingsmiddelen om te zetten in energie.

Om hun bloedsuikerspiegel op peil te houden, spuiten patiënten zichzelf dagelijks met insuline. Tot nu toe leek de ziekte niet te genezen.

Publicatiedatum: 9 maart 2005

WETENSCHAP

dinsdag 29 maart 2005 12:02

Nog meer vitamine A in nieuwe 'gouden rijst'

Sceptici hebben jaren geprobeerd gouden rijst af te doen als een droom. Maar wetenschappers geloven er heilig in: genetisch gemanipuleerde rijst tegen blindheid. Nu hebben Britse wetenschappers gouden rijst zo aangepast dat er nog meer vitamine A in zit.

In de derde wereld raken jaarlijks ongeveer een half miljoen kinderen hun gezichtsvermogen kwijt door een gebrek aan vitamine A.

Gouden rijst

Een Zwitserse hoogleraar, Ingo Potrykus, kwam een aantal jaren geleden al met een oplossing: genetisch gemanipuleerde rijst waarin provitamine A zit. Mensen zetten die stof om in vitamine A.

Toch geloven sceptici, zoals Greenpeace (lees de [argumenten](#) van Greenpeace), niet in de rijst. Zo zouden mensen kilo's rijst moeten eten om voldoende vitamine A binnen te krijgen.

Daar klopt niets van, stellen voorstanders. Maar nu gaat dat argument al helemaal niet meer op. Een Brits bedrijf heeft een nieuwe generatie gouden rijst ontwikkeld. Daarin zit ongeveer 23 keer meer provitamine A in dan in de oudere gouden rijst.

Gen

Wetenschappers van het biotechnologiebedrijf [Syngenta](#) hebben een gen van de gouden rijst (afkomstig uit een krokus) verwisseld met een ander gen (afkomstig uit een maisplant). De rijst levert nu in ieder geval de helft van de hoeveelheid vitamine A die kinderen nodig hebben. Waarschijnlijk zelfs voldoende.

De resultaten van de manipulatie zijn gepubliceerd in het wetenschappelijke tijdschrift [Nature Biotechnology](#). Het bedrijf stelt de rijst gratis beschikbaar. Waarschijnlijk wordt de rijst binnenkort in India en op de Filipijnen geplant.

Publicatiedatum: 29 maart 2005

Pain Clinic
Pascal Sahoury M.D.
Anesthesiologist

Dr. Pascal Sahoury
Arts Anesthesioloog,
25 aña Especialista pa tratamentu doló kroniko.

KLINIKA PA:

- * doló di kabes (migraine)
- * doló di kara
- * nervionan ku ta hasi doló
- * kolibré
- * doló na pia, brasa despues di trauma
- * R.S.I. (Muis arm)
- * doló di lomba (tambe despues operashon di hèmia)
- * Osteoporose

DOLO DI CANCER

- * kwido Terminal
- * kwido I guia na kas pa pashènt i su famia

KWIDO PA DIA (10 Kama)

Pa un sita yama:

Landhuis Pos Cabai (Schottegatweg Oost tras di S.F.T. Bank)
Pos Cabaiweg z/n • Willemstad, Curaçao N.A.
Tel.: 736-3006 • Fax : 736-3216
E-mail: pascalsahoury@hotmail.com

23 april 2005

Patiënten vertellen: **Een ervaring in de Pain Clinic**

Het overkwam mij de laatste weken, toen ik behoorlijk last had van een pijnlijke schouder en bovenarm waar bovendien zeer geregeld parkinson - achtige krampen in te voelen waren. Gewoon functioneren werd steeds moeilijker, laat staan een goed humeur bewaren.

Ik was begin maart voor de zoveelste maal gevallen ook op de pijnlijke arm. Na een consult met de orthopedisch chirurg, waarbij deze mij tot mijn grote teleurstelling vertelde niets voor mij te kunnen doen, ging ik eindelijk naar de huisarts voor een verwijzing naar dr. Sahoury, anesthesioloog, afkomstig uit Israel en Nederlands sprekend. Eindelijk, omdat ik al eerder van hem had gehoord maar door geen enkele specialist of arts naar hem werd verwezen. Dokter Pascal Sahoury heeft al een poosje – vanaf begin 2004 - het prachtige landhuis POS CABAI ingericht tot een kliniek, compleet met zaaltjes met bedden. Het geheel heel comfortabel en rustgevend.

En nu dan de behandeling in de Pain-Clinic; ik ging er naar toe als naar een nieuw avontuur! We hadden de afspraak gemaakt dat ik op 5 werkdagen –om de dag - om 8 uur uur in de morgen zou komen en dan tot 10.30 zou blijven om de uitwerking van de medicatie (o.a een zenuw tijdelijk blokkeren) - die per injectie werd toegediend, na te gaan. De injecties werden in het gebied rond de hals en rechterschouder gegeven; was niet zo prettig. Maar de verrassing lag in de uitwerking van de verdoving.

Voordat ik ga vertellen over de uitwerking per dag, wil ik kwijt dat het resultaat verrassend goed was. De dag na de eerste behandeling waren de krampen zo goed als weg en de pijn en stuk minder. Ook de stijfheid in mijn vingers en in mijn nek was ik kwijt; ik kon mijn hoofd goed naar links en naar rechts draaien. Dat deed mij vanzelfsprekend erg veel goed.

Vrijdag 17 – 4 : mijn bovenarm werd heel zwaar en doof, ik raakte mijn stem kwijt en verslikte mij. Ik was best ongerust, maar na een poosje kwam alles wel weer in orde.

Maandag 19 – 4: mijn bovenarm werd zwaar, dat wist ik dus al maar nu werd mijn hele arm en mijn hand gevoelloos en dat was wel een heel vreemde gewaarwording. Toen ik op wilde staan had ik het gevoel door mijn rechterbeen te zakken. Er moest een rolstoel aan te pas komen en ook thuis ging ik per rolstoel naar mijn bed. Alles kwam weer goed, maar dat was even schrikken.

Woensdag 21 – 4: een prik; een stijve bovenarm; verder geen bijzonderheden

Vrijdag : 23 – 4 : een nare prik, een stijve bovenarm en verder geen bijzonderheden

Maandag 25 – 4: de laatste prik; de prikken zijn een pijnlijk onderdeel van de routine van deze dagen; ze worden snel en zeer kundig gegeven.

Daarna werd mijn hele hand weer gevoelloos, dat is ook al niet prettig, maar het loopt allemaal goed af. =====

Mijn conclusie van het verhaal is: het gaat heel wat beter en de goede invloed op de parkinsonsymptomen , is heel fijn om iedere dag te ervaren.

Ik ben dokter Sahoury en zijn staf ongelooflijk dankbaar voor hun inzet.

Eveline Rigaud

Fundashon Parkinson Kòrsou

Polarisweg 28 app. 57. Tel.747 1477 / 5115526. Curaçao N.A.
Bankrekening MCB 148 329 03 Banco di Caribe 01509 174 42801

WEBSITE: <www.parkinson-cur.org>

Parkinson Stichting N.A.

De statuten van de Parkinson Stichting N.A. zijn op 20 september 1999 bij de notaris ondertekend en de Stichting is vervolgens bij de Kamer van Koophandel ingeschreven onder nummer S 2346.

Bestuur en medewerkers:

Marijke Piernella - voorzitter
Jenny Kleinmoedig - penningmeester
Tine Grigoria
Rien te Hennepe
Eveline Rigaud

PANACEA

Onze Stichting heeft de naam Panacea gekozen. Waarom is dat?

PANACEA is een afkorting van Parkinson Nederlandse Antillen Curaçao en andere eilanden.

Het woord Panacea betekent een denkbeeldig geneesmiddel; een middel tegen alle kwalen, een wondermiddel. Voor ons wil Panacea aanduiden dat we positief gestemd moeten zijn en dat we blijven geloven in ons zelf. De problemen en het ongemak waarmee we als patiënten en familie moeten leven, zullen we zelf moeten overwinnen met alle middelen die we kunnen bedenken.

Bent u al lid van de Parkinson Stichting N.A..

Zowel personen met de ziekte van Parkinson, als zij die met ons sympathiseren, kunnen lid worden. Voor een bedrag van minimaal 25 gulden per jaar kunt u ons steunen.

Wij organiseren bijeenkomsten en activiteiten en wij houden u op de hoogte van de laatste ontwikkelingen van de ziekte.

Voor meer info, bezoek onze website:

www.parkinson-cur.org

Fundashon Parkinson
20 di september 1999 e statutonan di Fundashon Parkinson a ser firmá serka notario i despues inskribí na Kámara di Komersio bou di number S 2346.

Direktiva i kolaboradornan:

Marijke Piernella – president
Jenny Kleinmoedig - tesorero
Tine Gregoria
Rien te Hennepe
Eveline Rigaud

PANACEA

Nos Fundashon a skohe number di karino Panacea. Di kon?

PANACEA ta un abreviashon di Parkinson Nederlandse Antillen, Curaçao en andere eilanden.

E palabra Panacea ker men un remedi imaginario kontra tur sorto di malesa, algu milagroso.

Ku Panacea nos ke indiká un aktitut positivo. Nos mester sigui kere den nos mes i buska solushon pa tur problema i inkomodidatnan ku kua pashènt i famia tin di biba kuné.

Bo a bira miembro di Fundashon Parkinson kaba?

Tantu personanan ku ta sufri di e malesa di Parkinson komo esnan ku ta simpatisá ku nos, por bira miembro.

Ku un montante mínimo di 25 florin pa aña bo por yuda nos. Nos ta organisá reunionnan i aktividatnan i nos ta tene bo na altura di e último desaroyonan di e malesa.